

Čís. 4214.

Ustanovení § 24 odst. 1 zák. čís. 9/1924 zakazuje a ohrožuje trestem každé přechovávání radiotelefonních zařízení vůbec (bez povolení), tedy nejen přechovávání celého aparátu k provozu schopného a již vyzkoušeného, nýbrž i jednotlivých součástí, jichž lze snad použít i k jiným účelům.

Postavil-li si 16letý syn o své újmě v domě svého otce antenu a začal pak sestavovati přijímací přístroj tím, že si postupně opatřil součástky, byl by přechovavatelem ve smyslu § 24 odst. 1 zák. čís. 9/1924 i jeho otec jen, kdyby svým jednáním (výslovným projevem nebo konkludentním činem) dal na jevo, že se stotožňuje s protiprávním jednáním svého syna, nebo kdyby jinak bylo jeho vůlí míti přístroj, třeba jen fakticky u sebe (ve své moci).

(Rozh. ze dne 16. června 1931, Zm II 339/30.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací zavrhl po ústním líčení zmateční stížnost obžalovaného Miloslava K-a do rozsudku krajského soudu v Jihlavě ze dne 24. července 1930, jímž byli stěžovatelé Jan K. a Miloslav K. uznáni vinnými přečinem podle § 24 odst. 1 zákona ze dne 20. prosince 1923, čís. 9 sb. z. a n. z roku 1924, vyhověl však zmateční stížnosti Jana K-a, zrušil napadený rozsudek ohledně tohoto obžalovaného jako zmatečný a zprostil ho podle § 259 čís. 3 tr. ř. z obžaloby pro přečin podle § 24 odst. 1 zákona ze dne 20. prosince 1923, čís. 9 sb. z. a n. z roku 1924, jehož se prý dopustil tím, že v J. v roce 1929 až do května 1930 bez povolení přechovával radiotelefonní zařízení, mimo jiné z těchto

d ů v o d ů:

Po právní stránce namítá stížnost podle čís. 9 písm. a) § 281 tr. ř., že radiotelefonním zařízením, jehož přechovávání bez povolení tresce § 24 odst. 1 zák. z 20. prosince 1923, čís. 9 sb. z. a n. z roku 1924 za přečin, jest teprve souhrn všech součástí, tvořících dohromady celek, způsobilý k přijímání rozhlasu, takže nemůže býti řeči o chování radiotelefonního zařízení, pokud není (přijímací) stanice upravena takovým způsobem, že jí lze použít k přijímání (k poslouchání) radiotelefonních zpráv. Netřeba stížnosti zvláště připomenouti, že sám zákon čís. 9/1924 rozeznává mezi pouhými zařízeními radiotelegrafními (radiotelefonními) a stanicemi radiotelegrafními (radiotelefonními), o nichž mluví zejména v § 23 odst. čís. 2, a že jest rozeznávati přečin (vyrábění, prodávání) přechovávání (a dovážení z ciziny) radiotelegrafních a radiotelefonních zařízení (dříve § 18 odst. čís. 4 ve spojení s § 5 zák. ze dne 23. března 1923, čís. 60 sb. z. a n., nyní § 24 odst. čís. 1 zák. ze dne 20. prosince 1923, čís. 9 sb. z. a n. 1924) od přečinu zřízení neb provozování telegrafu (§ 18 odst. čís. 1 a 2 zák. ze dne 20. března 1923, čís. 60 sb. z. a n.),

jímž jest i telegraf a telefon bezdrátový (§ 2 zák. čís. 60/1923), najmě i přijímací stanice radiotelefonní (viz vlád. nař. ze dne 16. dubna 1923, čís. 82 sb. z. a n., obzvláště § 3). Tím méně třeba klásti důraz na to, že oběžník ministerstva obchodu — příslušného to úřadu k udílení nutných povolení (§ 1 odst. čís. 2 zák. čís. 9/1924) ze dne 2. srpna 1927, čís. 35.081 (viz sdělení čís. 116 Věstníku min. sprav. z roku 1927). — řadí k věcem, jež jest pokládati za radiotelegrafní a radiotelefonní zařízení ve smyslu zákona čís. 9/1924 i otočné kondensátory, samoindukční cívky, elektronové lampy všeho druhu a úplně sestavené anteny všeho druhu, tedy součástky přijímací stanice, jejichž opatření a přechovávání zjišťuje v souzeném případě rozsudek větou, že stěžovatel Miloslav K. postavil v domě otce Jana K-a radioantenu a začal pak sestavovati přijímací přístroj tím, že si postupně opatřil jednu radiolampu, 3 samoindukční cívky a 2 kondensátory. Neboť lze odkázati onu námítku stížnosti na vývody, kterými podrobně odůvodňuje zrušovací soud v rozhodnutích čís. 3845, 3427, 2997, 2829 a j. výklad § 24 odst. čís. 1 zák. čís. 9/1924 — ustálený v jeho judikatuře —, že ustanovení to zakazuje a ohrožuje trestem každé přechovávání radiotelefonních zařízení vůbec, pro něž nemá přechovávatele úředního povolení, tedy nejen přechovávání celého aparátu k provozu schopného a již vyzkoušeného, nýbrž i jednotlivých součástek, kterých lze snad použít i k jiným účelům. Jinak zmateční stížnost rozsudek nenapadá, pokud se jeho odsuzující výrok týká Miloslava K-a, a poněvadž uplatněné výtky byly shledány neodůvodněnými, bylo ji ohledně tohoto obžalovaného zavrhnouti.

V právu je však stížnost, pokud svými vývody s dostatek zřetelně namítá, že to, co rozsudek zjistil o Janu K-ovi, není přechováváním ve smyslu zákona. Ze zjištění napadeného rozsudku vyplývá, že to byl obžalovaný Miloslav K., který o své újmě postavil v domě otce Jana K-a antenu a začal pak sestavovati přijímací přístroj tím, že si postupně opatřil součástky. Miloslav K-ovi bylo tehdy asi 16 roků, byl tedy vzhledem ke svému věku i podle občanského práva schopen samostatné detence (§ 310 obč. zák.), i s hlediska trestního práva zodpovědný za své činy (§§ 2 písm. d), 237, 269 tr. zák.), a nebylo mu příslušnými předpisy zákona (§ 6 zák. čís. 9/1924 sb. z. a n.) ani bráněno v tom, by se sám nepostaral o získání potřebného úředního povolení. Aby za tohoto stavu věci bylo lze právem tvrditi, že i otec Jan K. byl přechovávatelem radiotelefonního zařízení, opatřeného jeho synem, k tomu by bylo nutno zjistiti, že Jan K. svým jednáním, ať již výslovným projevem nebo aspoň konkludentním činem dal na jevo, že se stotožňuje s protiprávním jednáním svého syna, nebo, že jinak bylo jeho vůlí, míti přístroj, třeba jen fakticky u sebe, pokud se týče ve své moci. Nic takového však v souzeném případě zjištěno nebylo, naopak nalézací soud uvěřil obhajobě Jana K-a, že vytýkal svému synovi, by upustil od zhotovování radiového přijímače, třebaže odůvodnil výtku jen tím, že to stojí mnoho peněz. Proto, hledí-li se zároveň i k tomuto odmítavému projevu — o němž není zjištěno, že byl snad jen předstírán k obcházení zákona — nelze uznati, že tím, co rozsudek zjistil o Janu K-ovi, byl u něho

opodstatněn takový skutkový vztah k zařízení, opatřenému jinou osobou, jaký zákon vyžaduje k pojmu přechovávání. Podle toho spočívá výrok odsuzující stěžovatele Jana K-a pro přečin podle § 24 odst. 1 zákona č. 9/1924 sb. z. a n. na mylném výkladu a použití zákona, a je zmatečný podle č. 9 a) § 281 tr. ř. Bylo proto zmateční stížnosti Jana K-a vyhověti, napadený rozsudek v dotčené části zrušiti a podle § 288 odst. 2 č. 3 tr. ř. dále uznati, jak se stalo.

Čís. 4215.

Urážlivý útok jest zkoumati jako celek, aniž lze se spokojiti jen zkoumáním toho, zda mají urážlivou povahu jednotlivé úseky, věty nebo slova zprávy.

V § 491 tr. zák. jest dvojí skutková podstata: hanění (Schmähung) a sesměšňování (Verspottung).

Hanění (§ 491 tr. zák.) záleží v obvinění, že kdo předsevzal zneuctivající jednání, nebo že jest alespoň takového jednání schopen, aniž by se při obviňování tom uváděly určité okolnosti.

Sesměšňování (§ 491 tr. zák.) záleží zpravidla ve vyzdvihování tělesných nebo duševních vad, by tím byl kdo ve veřejném mínění učiněn směšným a by tím byl snižován ve vážnosti a úctě; duševní vady, tvořící podklad sesměšňování, nesmějí se zakládati na zneuctivajícím jednání nebo činění postiženého, nebo tkvíti v jeho povaze, takového jednání schopné; při vytýkání takových vad by nešlo o sesměšňování, nýbrž o hanění.

Označení koho jako nepravdomluvného (ironicky »pravdomluvka«) a nactiutrháče spadá pod pojem »hanění«, nikoliv »sesměšňování«.

Výraz »klerikál« je poukazem na určité politické přesvědčení.

Ustanovení § 490 tr. zák. o vyloučení důkazu pravdy, vztahuje-li se obvinění na čin, který lze stíhati jen k žádosti třetí osoby, chce zameziti, by soud nemohl oklikami zjistiti, že se kdo stal vinným soukromožalobním deliktem.

Odhodlal-li se k žalobě oprávněný stíháním pro soukromožalobní delikt vydati okolnosti soukromého deliktu veřejnosti soudního líčení, lze prováděti důkaz pravdy i soudními spisy (svědeckými výpověďmi), vztahujícími se na tyto soukromé delikty.

(Rozh. ze dne 20. června 1931, Zm II 13/30.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací zavrhl po ústním líčení zmateční stížnost soukromého obžalobce do rozsudku krajského jako tiskového soudu v Moravské Ostravě ze dne 31. října 1929, jímž byl obžalovaný podle § 259 č. 3 tr. ř. zproštěn z obžaloby pro přečin proti bezpečnosti cti podle §§ 491, 493 tr. zák.